

مراحل ثبت و تنظیم توافق نامه اجرای پروژه های مشترک بین المللی

۱. ثبت پروپوزال در قسمت " طرح های مشترک بین الملل " سیستم پژوهشیار از سوی مجری طرح
 ۲. تصویب پروپوزال از سوی دانشکده/مرکز تحقیقاتی
 ۳. انجام داورى و تصویب نهایی طرح از سوی اعضای شورای پژوهشی پردیس با توجه به اولویت های پژوهشی دانشگاه
 ۴. ارسال پروپوزال به کمیته اخلاق دانشکده/مرکز تحقیقاتی و دریافت مجوز اخلاق طبق دستورالعمل اخلاق در پژوهش ، کسب رضایت آگاهانه در کلیه تحقیقاتی که بر روی آزمودنی انسانی انجام می گیرد ضروری است. در انجام تحقیقات علوم پزشکی اعم از درمانی و غیردرمانی، محقق مکلف است اطلاعات مربوط به روش اجرا، هدف از انجام تحقیق ، زیان های احتمالی، فواید، ماهیت و مدت تحقیق را به میزانی که به آزمودنی ارتباط دارد را به وی تفهیم نموده و به سؤالات او پاسخ های قانع کننده دهد و مراتب مذکور را در رضایت نامه قید نماید.
 ۵. بازبینی طرح و تنظیم قرارداد پژوهشی از سوی معاونت پژوهشی پردیس بین الملل
 ۶. بازبینی قرارداد پژوهشی به لحاظ ضوابط بین الملل از سوی مدیریت روابط بین الملل
 ۷. امضای توافق نامه از سوی طرفین از طریق مجری طرح
 ۸. ارسال دوکپی از توافق نامه به معاونت پژوهشی پردیس بین الملل و مدیریت روابط بین الملل از سوی مجری طرح
 ۹. انجام طرح پژوهشی در مدت زمان و در قالب شرایط و بودجه تعیین شده در توافق نامه پژوهشی
 ۱۰. ثبت گزارش نهایی طرح در پژوهشیار از سوی مجری طرح
 ۱۱. تایید گزارش نهایی توسط ناظرین (اعضای شورای پژوهشی پردیس بین الملل)
 ۱۲. انجام تعهدات توسط مجری طرح
- * لحاظ شدن امتیاز تشویقی در سیستم شعاع اعضای هیات علمی صرفنظر از حمایت های مالی از مزایای انجام پروژه های مشترک بین المللی می باشد.

راهنمای تنظیم توافق نامه

هدف از نگارش توافق نامه، شفاف کردن مواردی است که طرفین، قصد همکاری و به انجام رساندن آنرا دارند. موارد ضروری در تنظیم توافق نامه:

- ۱. مشخصات عمومی:** شامل مشخصات کامل افرادی که توافق نامه را امضا خواهند نمود.
- ۲. شرح وظایف افراد مشارکت کننده:** شامل اهداف علمی، روشها و رویکردها که می تواند به بخشهای فرعی تقسیم شود و هر بخش آنچه را که هر یک از طرفین انجام خواهند داد به همراه جداول زمانبندی و شاخصهای پیشرفت کار توصیف میکند.
- ۳. اجازه دسترسی به داده ها:** این بند داده های تولید شده در پروژه های تحقیقاتی مراکز تحقیقاتی، داده های حاصل از فعالیت های روزمره بیمارستان ها، مراکز تشخیصی و درمانی، داده های ثبت های جمعیتی و بیمارستانی، پیمایش های ملی و طرح های اجرا شده به سفارش و با بودجه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به صورت کشوری و استانی را شامل می شود و نحوه استفاده، دسترسی و به اشتراک گذاری آن مطابق با «دستورالعمل استفاده از اطلاعات و داده های سلامت گردآوری شده توسط واحدهای ستادی وزارت بهداشت و دانشگاه های علوم پزشکی» مصوب کمیته ملی اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و «راهنمای اخلاقی به اشتراک گذاری و بهره برداری پژوهشی از داده های عمومی تولید شده در نظام سلامت- ویرایش دوم» تعریف می شود.
- تبصره ۱:** جابجایی و انتقال مواد زیستی بین دو کشور در چارچوب گسترش همکاری های بین المللی در حوزه پژوهش های زیست پزشکی مطابق با «دستورالعمل ملی انتقال فرامرزی نمونه های زیست پزشکی با هدف پژوهشی» خواهد بود و تبعیت از اصول این دستورالعمل در انتقال فرامرزی نمونه های زیستی لازم الاجرا و عدم رعایت آن مصداق تخلف پژوهشی بوده و مطابق با دستورالعمل رسیدگی به تخلفات پژوهشی با آن برخورد خواهد شد.
- ۴. بودجه:** تدوین بودجه باید با یک بیانیه روشن کاری شروع شود. این امر کمک میکند که طرفین همکاری، مقدار و زمانبندی منابع لازم برای پروژه مشترک را تعیین کنند.
- ۵. انتشارات:** انتشارات، بخش مهمی از توافق نامه پژوهشی به حساب می آید. انتشارات شامل مقالات چاپ شده در ژورنال های معتبر با نمایه ISI، Pubmed، Scopus می باشد. توافق روی ذکر نام فرد یا سازمان در بخش (نویسندگان، تقدیر و تشکر)، بسته به میزان همکاری و مشارکت خواهد بود.
- ۶. محرمانگی:** در توافق نامه های پژوهشی مشترک لازم است بین محرمانگی دو نوع از اطلاعات، تمایز قائل شد: (۱) اطلاعات محرمانه که منجر به تحقق پژوهش میشود و قبل از عقد توافقنامه وجود دارد و (۲) اطلاعات محرمانه که پس از عقد توافق نامه و با شروع پژوهش تولید میشوند. محدوده زمانی که طی آن اطلاعات باید به صورت محرمانه نگه داشته شوند، روشن و مشخص شود. معمولاً چنین محدوده های زمانی بین دو تا پنج سال از زمان اتمام همکاری یا از بدو تولید

اطلاعات طول میکشد. ارائه توافق نامه محرمانگی (confidential agreement) با تایید دفتر حقوقی دانشگاه ضروری است.

۷. مالکیت فکری و حق امتیاز انحصاری و ثبت اختراع: شاید مهمترین بخش مقرارت عمومی توافق نامه، تصریح شروط مربوط به مالکیت فکری و دارایی مادی است. دلیل اهمیت این بخش، این است که انگیزه اصلی در اکثر پژوهش های مشترک، پتانسیل دستیابی به مالکیت فکری است که احتمالاً در توافق نامه پژوهش های مشترک حاصل میشود. طبق دستورالعمل حق امتیاز انحصاری، مالکیت فکری و ثبت اختراعات دانشگاه، نتایج تحقیقاتی که امکان بهره برداری تجاری و یا کسب مجوز و پروانه تولید و یا امکان ثبت ابداع و اختراع در مورد آنها وجود دارد بایستی بصورت کتبی به معاونت پژوهشی دانشگاه گزارش شود. معاونت پژوهشی ارزیابی لازم را انجام می دهد. پس از ارزیابی، دانشگاه به تنهایی یا با کمک یک سازمان دیگر، اقدام به درخواست برای ثبت ابداع و اختراع و تعیین درصد می نماید. در صورتی که دانشگاه تمایلی برای مشارکت در ثبت حق امتیاز یا کسب مجوز اختراع نداشته باشد محقق می تواند کارها را به نحو دلخواه برنامه ریزی و پیگیری نماید.

مالکیت اسمی اختراع:

محقق صاحب اصلی اختراع است مگر در موارد ذیل:

الف: سازمان تأمین کننده بودجه در قرارداد تأمین اعتبار طرح، شرط داشتن حق مالکیت اسمی اختراع را لحاظ نموده باشد.
ب: دانشگاه و محقق طی یک توافق نامه کتبی حق مالکیت اسمی اختراع را تقسیم کرده باشند.

۸. اصلاحات: امکان اصلاح یک توافق نامه در راستای بیان اهداف، بیان کار و انعکاس نیازهای جدید در بودجه، وجود دارد. همه اصلاحات باید به صورت مکتوب و با امضای مقامات به پیوست توافق نامه قرار گیرند.

۹. خاتمه کار: تمامی قراردادها باید یک تاریخ مشخص داشته باشند که طی آن همکاری مشترک به اتمام برسد. در انتهای توافق نامه ممکن است بندی اضافه شود مبنی بر اینکه چه موقع و تحت چه شرایطی هر یک از طرفین میتوانند قبل از تاریخ اتمام قرارداد آن را فسخ کنند. در صورت رضایت طرفین، تاریخ اتمام قرارداد میتواند طی یک اصلاحیه تمدید شود.

۱۰. حل اختلاف: در مواردیکه برای طرفین این توافق نامه، در تعبیر و تفسیر و یا اجرای کامل یا قسمتی از توافق نامه، اختلاف نظری حاصل شود در کمیته مشترکی که متشکل از چند نفر از اعضای کمیته اخلاق دانشگاه طرفین می باشد مطرح و برطرف گردد.

۱۱. ضمائم توافق نامه: مواردی که جز لاینفک توافق نامه هستند و در زمان امضای توافق نامه، باید به امضای طرفین توافق نامه برسد، ضمیمه توافق نامه شود.

فرمت پیشنهادی توافق نامه مشارکت در طرح پژوهشی

مشارکت در انجام پژوهش: فعالیت برای هر یک از موارد ارائه ایده پژوهشی یا طراحی مطالعه، جمع آوری داده ها، آنالیز و تفسیر و تهیه خروجی های علمی را شامل می شود. مشارکت در صورتی منجر به ایجاد حق نویسندگی می شود که مشارکت کننده در نوشتن پیش نویس مقاله و یا مرور نقادانه آن که منجر به اصلاح محتوای علمی گردد، نقش فعال داشته و همچنین قابلیت پذیرش مسئولیت صحت مطالب مندرج در مقاله را داشته باشد.

بند ۱- مشخصات عمومی

این توافق نامه در تاریخ..... بین مجری پژوهش، خانم / آقای به عنوان مجری طرح با افراد زیر منعقد میگردد:

مشارکت کننده /مشارکت کنندگان پژوهش (بر اساس تعریف مشارکت در انجام پژوهش):

نام و نام خانوادگی

سمت

آدرس و تلفن.....

موضوع مورد توافق :طرح پژوهشی با عنوان.....

مصوب صورتجلسه شورا/های پژوهشی..... -

مورخ..... -

کد اخلاق مصوب کمیته اخلاق..... -

محل اجرای پژوهش..... -

مدت زمان اجراء به ماه.....

بند ۲- شرح وظایف افراد مشارکت کننده

-نام و فعالیت مشارکت کنندگان برای هر یک از موارد ایده پردازی، طراحی مطالعه، جمع آوری داده ها، آنالیز و تفسیر، تهیه محصولات علمی و زمانبندی فعالیتها

-توصیف چگونگی مشارکت: لطفا جزئیات نحوه مشارکت هر یک از مشارکت کنندگان، پس از ذکر نام هر یک، در این قسمت نوشته شود)

..... ۱

..... ۲

..... ۳

- روش ثبت میزان مشارکت افراد در سیر انجام پژوهش، مانند صورتجلسه، مکاتبه از طریق ایمیل و ... ذکر شود(به منظور بررسی رعایت تمامی بندهای لازم برای کسب حق نویسندگی در صورت بروز اختلاف نظر)

.....

نکته ۱: توصیه می شود چنانچه در سیر اجرای طرح ، شرح وظایف افراد یا فرد مشارکت کننده تغییر کرد، موارد مکتوب شود تا در صورت بروز اختلاف نظر، مورد استناد باشد.

نکته ۲: توصیه میشود فرد انجام دهنده هر یک از فعالیتها ، مدارک مرتبط با انجام فعالیت خود را به صورت مستند نگهداری نماید.

نکته ۳: مجددا تأکید میشود که بر اساس تعریف، فقط افرادی شامل حق نویسندگی می شوند که در فعالیتهای ایده پردازی، طراحی مطالعه، جمع آوری داده، آنالیز و تفسیر، تهیه درفت و تأیید نهایی مقاله مشارکت داشته و قابلیت پذیرش مسئولیت محتوی علمی مقاله را داشته باشند.

بند ۳- اجازه دسترسی به داده هایی که در قالب برنامه های جاری در دانشگاه و توابع وابسته آن، جمع آوری و ذخیره شده است:

پس از ارائه مستندات مورد نیاز شامل معرفی نامه تصویب پژوهش، فایل پروپوزال، مجوز کمیته اخلاق، فرم تعهدنامه و... اجازه دسترسی به داده ها (شامل).....، توسط خانم / آقای با سمت به خانم / آقای داده می شود.

نکته ۱: درمورد انجام مطالعه بر روی بیماران نکات ذکر شده در قوانین مرتبط با حقوق بیماران ([راهنمای عمومی اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی](#)) ، باید رعایت شود و در صورتیکه در پژوهش حاضر، ملاحظات علاوه بر نکات ذکر شده در آیین نامه فوق وجود دارد، ذکر گردد.

نکته ۲: درمورد انجام مطالعه بر روی بیماران، در صورتیکه، همکاری پزشک یا تیم معالج فقط به صورت معرفی بیمار باشد، مشارکت فعال محسوب نشده و حقوق معنوی، شامل ذکر نام فرد در تقدیر و تشکر مقاله می گردد .

بند ۴- بودجه

- مبلغ کل اعتبار پژوهش.....
- نحوه تامین مالی پژوهش :خانم / آقا / سازمان متعهد می شود مبلغ از بودجه طرح را تامین اعتبار نماید.
- زمان و مقدار پرداخت منابع مالی :مبلغ در قبال انجام در تاریخ پرداخت میشود.

تمامی اسناد و قراردادهای مرتبط با مسائل مالی پژوهش به پیوست این توافق نامه قرار دارد.

بند ۵- انتشارات

شیوه انتشار نتایج پژوهش (شامل مقالات چاپ شده در ژورنال های معتبر با نمایه ISI، Pubmed، Scopus) به شرح زیر می باشد.

-نام افراد / سازمانهایی که باید از آنها در قسمت تقدیر و تشکر نام برده شود:

-نام افراد/سازمانهای مشارکت کننده در قسمت نویسندگان:

بند ۶- محرمانگی

اطلاعات محرمانه در این پژوهش شامل (به عنوان مثال ایده، پروپوزال، داده ها، گزارشها و...) می باشد و محدوده زمانی که طی آن، اطلاعات باید به صورت محرمانه نگهداری شود از زمان تا می باشد.

بند ۷- مالکیت فکری

مالکیت فکری نتایج این پژوهش در صورت صلاحیت به صورت زیر ثبت خواهد شد و افراد زیر صاحبین مالکیت فکری می باشند.

پتنت داخلی / پتنت بین المللی.....

ثبت اختراع داخلی / ثبت اختراع بین المللی.....

طبق دستورالعمل حق امتیاز انحصاری، مالکیت فکری و ثبت اختراعات

۱- هر گونه محصول و یا فرایندی که طی فعالیت علمی فردی در دانشگاه یا با استفاده از امکانات فیزیکی و دستگاهی و یا با کمک بودجه دانشگاه به انجام رسد، دانشگاه در نتایج مادی و معنوی حاصل از آن دارای حق خواهد بود.

۲- چنانچه فعالیت علمی خاصی با حمایت سرمایه گذار خارج از دانشگاه منجر به محصول تجاری و یا اختراع شود، سرمایه گذار نیز در حقوق مالکیت فکری مربوطه سهیم است.

۳- هرگونه قرارداد و موافقت نامه در جهت کسب پروانه و بهره برداری از اختراع بایستی با نظارت معاونت پژوهشی و فرد مسئول این امر صورت پذیرد و اطلاعات مربوط به آن برای دانشگاه ارسال گردد.

۴- استفاده از نام و آرم دانشگاه منوط به کسب اجازه از معاونت پژوهشی دانشگاه خواهد بود.

۵- در صورت تصمیم گیری برای ثبت اختراعات، محققین مجاز به چاپ و ارائه اطلاعات علمی چه به صورت شفاهی و کتبی نخواهند بود.

بند ۸- اصلاحات

- هر گونه اصلاح یا تغییر در موادی از این توافق نامه صرفاً با جلب توافق طرفین امکانپذیر خواهد بود.
- هرگونه اصلاح به صورت مکتوب و با امضای طرفین توافق نامه به پیوست توافق نامه قرار خواهد گرفت.

بند ۹- فسخ و اتمام

شرایط فسخ توافق نامه.....
تاریخ اتمام توافق نامه.....
شرایط تمدید توافق نامه.....

بند ۱۰- حل اختلاف

برای موارد خارج از دانشگاه، نحوه اظهار اختلافات به صورت و مراجع ذی صلاح شامل.....
.....خواهد بود.

بند ۱۱- ضمايم

مواردی که جز لاینفک توافق نامه هستند و در زمان امضای توافق نامه، باید به امضای طرفین توافق نامه برسد، ضمیمه توافق نامه است.

این توافق نامه در ۱۱ بند و نسخه و تحت نظر تنظیم میگردد و به امضای افراد ذکر شده در بند اول میرسد. ارزش و اعتبار قانونی توافق نامه ها یکسان است.

نام و امضای مشارکت کنندگان:

.....

نام و امضای مجری (یا مجریان):

.....